

Suvestinė redakcija nuo 2023-03-23 iki 2024-03-28

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [5-182](#), i. k. 1132330ISAK0003D-14

Nauja redakcija nuo 2020-07-08:

Nr. [3D-507](#), 2020-07-07, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15126

„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKINIŲ GYVŪNŲ VEISLIŲ NUSTATYMO PAGAL KRAUJO LAIPSNĮ
TVARKOS APRAŠŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. sausio 11 d. Nr. 3D-14
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 940 „Dėl Kompetentingų institucijų paskyrimo ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje“ 3 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymą bei 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Galvijų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašą.

1.2. Avių ir ožkų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį aprašą.

1.3. Arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalių pagal veisles nustatymo tvarkos aprašą.

2. *Neteko galios nuo 2021-12-16*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VIGILIJUS JUKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-14
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 507 redakcija)

GALVIJŲ VEISLIŲ NUSTATYMO PAGAL KRAUJO LAIPSNĮ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Galvijų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) skirtas galvijų veislių nustatymui pagal kraujo laipsnį.

2. Kraujo laipsnio apskaičiavimą atlieka ir duomenis skelbia valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Centras).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Galvijo laikytojas** – asmuo, kuris yra galvijo savininkas ar jį laiko atlygintinai ar neatlygintinai.

3.2. **Galvijo savininkas** – asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso galvijai.

3.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai, Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatyme ir Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatyme.

4. Vykdamas galvijų veislių nustatymą pagal kraujo laipsnį, dalyvauja:

4.1. galvijų laikytojai ir (arba) savininkai – teikia Centrai įsigytų galvijų kilmės dokumentų kopijas bei duomenis dėl galvijų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

4.2. veisimo organizacijos – teikia duomenis Centrai dėl galvijų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

4.3. asmenys, iš kitų šalių įvežę galvijus ir genetinės medžiagos produktus, – teikia Centrai įvežtų galvijų ir genetinės medžiagos produktų kilmės dokumentų kopijas;

4.4. Centras:

4.4.1. pagal Aprašo 4.1–4.3 papunkčiuose nurodytų subjektų pateiktą informaciją suveda duomenis į Centro Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinę sistemą (toliau – ŪGVIS);

4.4.2. apskaičiuoja kraujo laipsnį Centro Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) registruojamiems galvijams;

4.4.3. nustato ir skelbia galvijo veislę;

4.4.4. tvarko ir kuria naujus registro duomenims klasifikuoti naudojamus klasifikatorius, kuriuose yra išvardytos veislės, suskirstytos pagal produktyvumo kryptį; veislei priskiriamas kodas, bei nurodomas veislės trumpinys. Veislių klasifikatoriai skelbiami interneto svetainėje www.vic.lt;

4.5. Galvijų veislių keitimo komisija – sprendžia ginčus ar nesutarimus dėl apskaičiuotos galvijo veislės kraujo laipsnio, veislės pavadinimo keitimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

II SKYRIUS

GALVIJŲ VEISLIŲ NUSTATYMAS PAGAL KRAUJO LAIPSNĮ

5. Veislės kraujo laipsnis apskaičiuojamas atsižvelgiant į visą ŪGVIS esančią kilmės informaciją ir skelbiamas procentais visų galvijų, esančių ŪGR.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

6. Bulių kraujo laipsnio dalys skaičiuojamos:

6.1. bulių kraujo laipsnio dalys skaičiuojamos pagal Centro duomenų bazėje esančius kilmės duomenis, zootechninių pažymėjimų kopijų, pateiktų šio Aprašo nustatyta tvarka, duomenis ir vadovaujantis 1989 metų Respublikinio agroskaičiavimo centro leidiniuose „Juodmargių galvijų genealogija“ ir „Žalųjų galvijų genealogija“ pateiktomis suskaičiuotomis bulių kraujo dalimis (Lietuvos juodmargių veislės galvijų, kurių Valstybinės kilmės knygos kodas 6 ir numeriai nuo 1364 iki 4132, o Lietuvos žalųjų – kodas 1 ir numeriai nuo 1443 iki 3429);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

6.2. bulių, kurių veislės patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos patvirtinimo“ bei kurie Genofondo tarybos patvirtinti tinkamais ūkinių gyvūnų išteklių išsaugojimo programai ir atvesti iki 2020 m. rugpjūčio 31 d., iki 50 proc. nežinomos kraujo dalies priskiriama buliaus veislei, o atvestų nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. – iki 25 proc. nežinomos kraujo dalies priskiriama buliaus veislei.

7. Jeigu, skaičiuojant galvijų kraujo laipsnį, nežinomos veislės kraujo laipsnio dalies yra mažiau nei 1 proc., ši nežinoma kraujo laipsnio dalis priskiriama įvardytai galvijo veislei, nustatytai po kraujo laipsnio skaičiavimo. Galvijų, kurių buvo papildyti kilmės duomenys, kraujo laipsnis perskaičiuojamas ir veislės pavadinimas keičiamas automatiškai. Galvijų, kurių nežinomos veislės

kraujo dalis lygi 1 proc. ir daugiau, nežinomos veislės kraujo laipsnio dalį priskiriama „nežinoma“ veislei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

8. Vykdamas galvijų kryžminimą, galvijų veislės pavadinimas išlaikomas pagal motiną, kol nustelbiančiosios veislės kraujo laipsnis pasiekia 7/8 arba 87,50 proc.

9. Vykdamas skirtingų produktyvumo krypties galvijų kryžminimą, ŪGR veisliškumo skiltyje nurodomas žodis „mišrūnas“ ir kiekvienos veislės, esančios kryžminimo būdu gauto galvijo kilmėje, kraujo laipsnis, kol nustelbiančiosios veislės kraujo laipsnis pasiekia 7/8 arba 87,50 proc. Pasiekus 7/8 arba 87,50 proc. nustelbiančiosios produktyvumo krypties veislių kraujo, veisliškumo skiltyje, priklausomai nuo nustelbiančiosios veislės produktyvumo krypties, atitinkamai nurodomas žodis „pieninis“ arba „mėsinis“.

10. Asmenys, įvežę iš kitų šalių galvijų, spermos, kiaušialąsčių ar embrionų, vadovaudamiesi Ūkinių gyvūnų genetinės medžiagos produktų apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ministro 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 3D-312 „Dėl ūkinių gyvūnų reprodukcijos apskaitos taisyklių patvirtinimo“, turi pateikti Centrai dokumentus (pasų, zootechninių pažymėjimų ir kt. dokumentų kopijas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

11. Iš kitų šalių įvežtiems galvijams ir genetinės medžiagos produktų donorams nurodomas toks veislės pavadinimas, koks yra įrašytas galvijų lydimočiuose dokumentuose arba genetinės medžiagos produktų zootechniniuose pažymėjimuose. Jeigu lydimočiuose dokumentuose arba zootechniniuose pažymėjimuose nurodyti veislės kraujo laipsniai, jie yra įvedami į ŪGR. Jeigu genetinės medžiagos produktų donoro zootechniniuose pažymėjimuose kraujo laipsnio dalys nenurodytos, 100 proc. kraujo laipsnio dalių priskiriama tai veislei, kurios pavadinimas nurodytas donoro zootechniniame pažymėjime.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

12. Jeigu iš kitų šalių įvežtų galvijų lydimočiuose dokumentuose, kuriuose pateikiama kilmės informacija, nenurodyti veislės kraujo laipsniai, bet nurodyta galvijo kilmė (dvi ar trys kartos, priklausomai nuo tos šalies išduodamų zootechninių pažymėjimų formos), kraujo laipsnio dalys apskaičiuojamos pagal galvijų lydimočiuose dokumentuose nurodytus duomenis.

III SKYRIUS DUOMENŲ ĮVEDIMAS IR TAISYMAS

13. Galvijo laikytojui ar kitam įgaliotam asmeniui suvedant ŪGR duomenis apie atvestą galviją, veislė sugeneruojama automatiškai, remiantis Centro ŪGR ir ŪGVIS esamais duomenimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

14. Asmenys, nesutinkantys su apskaičiuotu galvijo veislės kraujo laipsniu ar veislės pavadinimo keitimu, kreipiasi į Centrą raštu, el. paštu ar kitomis ryšio priemonėmis, nurodydami skundo objektą (galvijo, su kurio nustatytu kraujo laipsniu ar veislės pavadinimu nesutinka, individualų numerį, laikytojo vardą, pavardę / pavadinimą) ir motyvus (kurie, asmens nuomone, Aprašo reikalavimai nustatant kraujo laipsnį ar veislės pavadinimą buvo pažeisti). Centras, per ne ilgesnį kaip 10 d. d. terminą nuo kreipimosi dienos, informuoja pareiškėją apie priimtus sprendimus ir sprendimo motyvus. Asmenys, nesutinkantys su Centro sprendimu, raštu ar elektroniniu paštu gali pateikti skundą dėl Centro sprendimo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) direktoriaus įsakymu sudarytai Galvijų veislių keitimo komisijai (toliau – Komisija). Į Komisijos posėdžius stebėtojų teisėmis gali būti kviečiami kitų institucijų ir (arba) organizacijų, taip pat veisimo organizacijų atstovai ir (arba) nepriklausomi ekspertai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

15. Komisija, per ne ilgesnį kaip 20 d. d. terminą nuo skundo gavimo dienos, įvertinusi skundo pagrįstumą ir nustačiusi, kad skaičiuojant kraujo laipsnį arba nustatant veislę nebuvo laikomasi Aprašo reikalavimų, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą. Galutinę išvadą per 10 d. d. nuo Komisijos sprendimo gavimo dienos suformuoja VMVT direktorius ir pateikia ją Centrai, kopiją – skundą pateikusiam asmeniui ir galvijo laikytojui. Jei VMVT direktoriaus išvadoje nurodyta, kad pareiškėjo skundas pagrįstas, Centras per 5 d. d. ištaiso duomenis, dėl kurių priimta išvada. VMVT direktoriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

16. Veislės pavadinimas pagal Aprašą keičiamas galvijams, atvestiems nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. Gyvų galvijų, atvestų iki 2020 m. rugpjūčio 31 d., taip pat tų galvijų palikuonims, kuriems yra išduotas Galvijo pasas, kraujo dalys gali būti perskaičiuojamos ir veislės pavadinimas pagal Aprašą gali būti keičiamas laikytojo prašymu, o palikuonims, kuriems nėra išduotas Galvijo pasas, kraujo dalys perskaičiuojamos ir veislės pavadinimas pakeičiamas automatiškai. Galvijų laikytojas, norintis, kad gyviems galvijams, atvestiems iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. (taip pat tų galvijų

palikuonims), kraujo dalys būtų perskaičiuotos ir pakeistas veislės pavadinimas pagal Aprašą, turi pateikti Centrai užpildytą prašymą perskaičiuoti galvijo kraujo laipsnį ir pakeisti galvijo veislės pavadinimą (<https://www.vic.lt/paslaugos/prasymai/www.vic.lt/nuorodajprašymą>). Centras per 7 d. d. nuo prašymo gavimo dienos atlieka kraujo dalių perskaičiavimą.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Asmenys, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-507](#), 2020-07-07, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15126

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-14
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 3D-507
redakcija)

AVIŲ IR OŽKŲ VEISLIŲ NUSTATYMO PAGAL KRAUJO LAIPSNĮ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Avių ir ožkų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymu ir atsižvelgiant į veisimo organizacijų bei Ūkinių gyvūnų genetinių išteklių koordinavimo tarybos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 120 „Dėl Ūkinių gyvūnų genetinių išteklių koordinavimo tarybos sudarymo“, pasiūlymus ir rekomendacijas.

2. Aprašas skirtas avių ir ožkų veislių nustatymui pagal kraujo laipsnį. Avių ir ožkų kraujo laipsnis nenusako jų grynaveisliškumo.

3. Kraujo laipsnį apskaičiuoja ir duomenis skelbia valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Centras).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Avies ir (arba) ožkos laikytojas** – asmuo, kuris yra avies ir (arba) ožkos savininkas ar jį laiko atlygintinai ar neatlygintinai.

4.2. **Avies ir (arba) ožkos savininkas** – asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso avis ir (arba) ožka.

4.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai, Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatyme ir Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatyme.

5. Nustatant avių arba ožkų veisles pagal kraujo laipsnį, dalyvauja:

5.1. avių ir (arba) ožkų laikytojai ir (arba) savininkai – teikia Centrai įsigytų avių ir ožkų kilmės dokumentų kopijas bei duomenis dėl avių arba ožkų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

5.2. veisimo organizacijos – teikia duomenis Centrai dėl avių arba ožkų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

5.3. produktyvumo tyrimų vykdytojai – teikia Centrai į tiriamąsias bandas iš kitų šalių įvežtų avių arba ožkų kilmės dokumentų kopijas;

5.4. asmenys, iš kitų šalių įvežę avis, ožkas ir genetinės medžiagos produktus, – teikia Centrai įvežtų avių, ožkų ir genetinės medžiagos produktų kilmės dokumentų kopijas;

5.5. Centras:

5.5.1. pagal Aprašo 5.1–5.4 papunkčiuose nurodytų subjektų pateiktą informaciją suveda duomenis į Centro Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinę sistemą (toliau – ŪGVIS);

5.5.2. apskaičiuoja kraujo laipsnį;

5.5.3. nustato ir skelbia avių arba ožkų veislę;

5.5.4. tvarko ir kuria naujus registro duomenims klasifikuoti naudojamus klasifikatorius, kuriuose yra išvardytos veislės, suskirstytos pagal produktyvumo kryptį; veislei priskiriamas kodas bei nurodomas veislės trumpinys. Veislių klasifikatoriai skelbiami interneto svetainėje www.vic.lt;

5.6. Avių ir ožkų veislių keitimo komisija – sprendžia ginčus ar nesutarimus dėl apskaičiuoto avies ir (arba) ožkos veislės kraujo laipsnio, veislės pavadinimo keitimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

II SKYRIUS

OŽKŲ IR AVIŲ VEISLIŲ NUSTATYMAS PAGAL KRAUJO LAIPSNĮ

6. Veislės kraujo laipsnis apskaičiuojamas ir skelbiamas procentais visoms ožkoms ir avims, registruotoms Centro Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

7. Avių ir ožkų kraujo dalys skaičiuojamos individualiai:

7.1. žinomos kilmės kergimui ar sėklinimui naudojamų avinų ir ožių – iš ŪGR ir ŪGVIS esančių kilmės duomenų ir pateiktų kilmės pažymėjimo kopijų, nežinomą kraujo dalį priskiriant avino ar ožio veislei (pvz., Lietuvos juodgalvių, zaaneno ar kt.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

7.2. nežinomos kilmės kergimui naudojamų avinų ir ožių, nežinomos veislės kraujo dalį priskiriant nežinomai („X“) veislei;

7.3. genofondo išsaugojimui naudojamų avinų ir ožių, kurių veislės patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos patvirtinimo“, 50 proc. nežinomos veislės kraujo dalį priskiriant avino ir ožio veislei.

8. Jei yra nežinomų protėvių, avių, ožkų, kraujo laipsnis skaičiuojamas įtraukiant „nežinomą“ (X) veislę. Jeigu avių ir ožkų kilmėje „nežinomos“ (X) veislės kraujo laipsnis yra mažiau nei 1 proc., ši „nežinoma“ (X) kraujo laipsnio dalis priskiriama gyvulio veislei (pvz., Lietuvos juodgalvių, zaaneno ar kt.).

9. Jeigu nežinomi ir motina, ir tėvas, veislė nurodoma „mišrūnas“, o kraujo laipsnio dalis priskiriama 100 proc. „nežinomai“ (X) veislei.

10. Jeigu žinomas tik tėvas, o motina nežinoma, veislė nurodoma „mišrūnas“, o kraujo laipsnio dalis priskiriama 50 proc. „nežinomai“ (X) veislei.

11. Vykdamas kryžminimą, avių ar ožkų veislės pavadinimas išlaikomas pagal motiną, kol nustelbiančiosios veislės kraujo laipsnis pasiekia 7/8 arba 87,5 proc. Avių ar ožkų palikuonims pasiekus nurodytą nustelbiančiosios veislės kraujo laipsnį, veislės pavadinimas automatiškai pakeičiamas į nustelbiančiosios veislės pavadinimą.

12. Vykdamas skirtingos produktyvumo krypties avių ar ožkų kryžminimą, ŪGR veisliškumas žymimas žodžiu „Mišrūnas“ ir nurodomas kiekvienos veislės, esančios kilmėje, kraujo laipsnis. Nustelbiančiosios veislės kraujo laipsniui pasiekus 7/8 arba 87,5 proc., veislės pavadinimas automatiškai pakeičiamas į nustelbiančiosios veislės pavadinimą.

13. Veislės pavadinimas pagal Aprašo 11–12 punktus keičiamas avių ir ožkų palikuonims, atvestiems po teisės akto įsigaliojimo datos.

14. Iš kitų ES šalių įvežęs genetinės medžiagos produktą, asmuo privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, Centrui pateikti dokumentus (kilmės pažymėjimus ir kt.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

15. Iš kitų šalių įvežtomis avims ar ožkoms priskiriamas toks veislės pavadinimas, koks yra nurodytas lydimočiuose dokumentuose, kuriuose pateikiama kilmės informacija, suteikiant ūkinių gyvūnų veislių klasifikatoriuje numatytą veislės kodą. Jeigu kilmės pažymėjime nurodytas veislės kraujo laipsnis, jis įvedamas į ŪGR.

16. Jeigu iš kitų šalių įvežtų avių ar ožkų lydimočiuose dokumentuose, kuriuose pateikiama kilmės informacija, nenurodyti veislės kraujo laipsniai, bet yra nurodyta jų kilmė (tėvai ir / ar protėviai) su veislėmis, kraujo laipsnis apskaičiuojamas iš tos informacijos.

III SKYRIUS DUOMENŲ ĮVEDIMAS IR TAISYMAS

17. Avies ir (arba) ožkos laikytojui ar kitam įgaliotam asmeniui suvedant ŪGR duomenis apie atvestą avį arba ožką, veislė sugeneruojama automatiškai, remiantis ŪGR ir ŪGVIS duomenimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

18. Asmenys, nesutinkantys su apskaičiuotu avies ar ožkos veislės kraujo laipsniu ar veislės pavadinimo keitimu, kreipiasi į Centrą raštu, el. paštu ar kitomis ryšio priemonėmis, nurodydami skundo objektą (avies ar ožkos, su kurios nustatyto kraujo laipsniu ar veislės pavadinimu nesutinka, individualų numerį, laikytojo vardą, pavardę / pavadinimą) ir motyvus (kurie, asmens nuomone, Aprašo reikalavimai nustatant kraujo laipsnį ar veislės pavadinimą buvo pažeisti). Centras, per ne ilgesnį kaip 10 d. d. terminą nuo kreipimosi dienos, informuoja pareiškėją apie priimtus sprendimus ir sprendimo motyvus. Asmenys, nesutinkantys su Centro sprendimu, raštu ar elektroniniu paštu gali pateikti skundą dėl Centro sprendimo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) direktoriaus įsakymu sudarytai Avių ir ožkų veislių keitimo komisijai (toliau – Komisija). Į Komisijos posėdžius stebėtojų teisėmis gali būti kviečiami kitų institucijų ir (arba) organizacijų, taip pat veisimo organizacijų atstovai ir (arba) nepriklausomi ekspertai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

19. Komisija, per ne ilgesnį kaip 20 d. d. terminą nuo skundo gavimo dienos, įvertinusi skundo pagrįstumą ir nustačiusi, kad skaičiuojant kraujo laipsnį arba nustatant veislę nebuvo laikomasi Aprašo reikalavimų, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą. Galutinę išvadą per 10 d. d. nuo Komisijos sprendimo gavimo dienos suformuoja VMVT direktorius ir pateikia ją Centrai, kopiją – skundą pateikusiam asmeniui ir avies ar ožkos laikytojui. Jei VMVT direktoriaus išvadoje nurodyta, kad pareiškėjo skundas pagrįstas, Centras per 5 d. d. ištaiso duomenis, dėl kurių priimta išvada. VMVT direktoriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

IV SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

20. Asmenys, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-507](#), 2020-07-07, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15126

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-14
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 3D-507
redakcija)

**ARKLINIŲ ŠEIMOS GYVŪNŲ KRAUJO DALIŲ NUSTATYMO PAGAL VEISLES
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalių pagal veisles nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymu ir atsižvelgiant į grynaveislių veislinių arklinių šeimos gyvūnų veisimo organizacijų bei Ūkinių gyvūnų genetinių išteklių koordinavimo tarybos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 120 „Dėl Ūkinių gyvūnų genetinių išteklių koordinavimo tarybos sudarymo“, pasiūlymus ir rekomendacijas.

2. Aprašas skirtas arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalių pagal veisles nustatymui. Arklinių šeimos gyvūnų kraujo laipsnis nenusako arklinių šeimos gyvūnų grynaveisliškumo.

3. Kraujo dalių pagal veisles apskaičiavimą atlieka ir duomenis skelbia valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Centras).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Arklinių šeimos gyvūno** laikytojas – asmuo, kuris yra gyvūno savininkas ar jį laiko atlygintinai arba neatlygintinai.

4.2. **Arklinių šeimos gyvūno kraujo dalys pagal veisles** – visų veislių, naudotų veisiant arklinių šeimos gyvūną, protėvių kraujo dalys procentais.

4.3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai, Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatyme ir Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatyme.

5. Nustatant arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalis pagal veisles, dalyvauja:

5.1. arklinių šeimos gyvūnų laikytojai arba savininkai – teikia Centrai arklinių šeimos gyvūnų kilmės dokumentų kopijas bei duomenis dėl arklinių šeimos gyvūnų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

5.2. veisimo organizacijos – teikia duomenis Centrai dėl arklinių šeimos gyvūnų kilmės papildymo ir duomenų tikslinimo;

5.3. produktyvumo tyrimų vykdytojai – teikia Centrai iš kitų šalių įvežtų arklinių šeimos gyvūnų kilmės dokumentų kopijas;

5.4. asmenys, iš kitų šalių įvežę arklinių šeimos gyvūnus ir genetinės medžiagos produktus, – teikia Centrai arba veisimo organizacijai įvežtų arklinių šeimos gyvūnų ir genetinės medžiagos produktų kilmės dokumentų kopijas;

5.5. Centras:

5.5.1. pagal Aprašo 5.1–5.4 papunkčiuose nurodytų subjektų pateiktą informaciją suveda duomenis į Centro Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinę sistemą (toliau – ŪGVIS);

5.5.2. apskaičiuoja kraujo dalis pagal veisles;

5.5.3. skelbia arklinių šeimos gyvūnų veislę;

5.5.4. tvarko ir kuria naujus registro duomenims klasifikuoti naudojamus klasifikatorius, kuriuose yra išvardytos veislės, suskirstytos pagal produktyvumo kryptį; veislei priskiriamas kodas bei nurodomas veislės trumpinys. Veislių klasifikatoriai skelbiami interneto svetainėje www.vic.lt;

5.6. Arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalių nustatymo komisija – sprendžia ginčus ar nesutarimus dėl apskaičiuoto arklinių šeimos gyvūno veislės kraujo laipsnio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

II SKYRIUS ARKLINIŲ ŠEIMOS GYVŪNŲ KRAUJO DALIŲ APSKAIČIAVIMAS PAGAL VEISLES

6. Kraujo dalys pagal veisles apskaičiuojamos ir skelbiamos procentais visiems arklinių šeimos gyvūnams, registruotiems Centro Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

7. Grynaveislių veislinių arklinių šeimos gyvūnų veisimo organizacijai arba paslaugų teikėjui registruojant ŪGR atvestą arklinių šeimos gyvūno prieauglį, veislė nustatoma pagal tai, kurioje patvirtintoje veisimo programoje dalyvavo kumelė kergimo arba sėklinimo įvykio metu. Jei kumelė kergimo arba sėklinimo įvykio metu nedalyvavo nė vienoje veisimo programoje ir nėra įrašyta į kilmės knygą, jos atvesto prieauglio veislė nurodoma kaip nežinoma.

8. Grynaveislių veislinių arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalys skaičiuojamos individualiai:

8.1. žinomos kilmės kergimui ar sėklinimui naudojamų eržilų – iš ŪGR ir ŪGVIS esančių kilmės duomenų ir pateiktų kilmės pažymėjimo kopijų, nežinomą kraujo dalį priskiriant eržilo veislei (pvz., Lietuvos sunkiųjų, žemaitukų, vietinių ar kt.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

8.2. nežinomos kilmės kergimui naudojamų eržilų, nežinomos veislės kraujo dalį priskiriant nežinomai („X“) veislei;

8.3. genofondo išsaugojimui naudojamų eržilų, kurių veislės patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos patvirtinimo“, 50 proc. nežinomos veislės kraujo dalį priskiriant eržilo veislei.

9. Jei yra nežinomų protėvių, arklinių šeimos gyvūnų, kraujo dalys skaičiuojamos įtraukiant „nežinomą“ (X) veislę. Jeigu arklinių šeimos gyvūnų kilmėje „nežinomos“ (X) veislės kraujo laipsnis yra mažiau nei 1 proc., ši „nežinoma“ (X) kraujo dalis priskiriama arklinių šeimos gyvūnų veislei (pvz., Lietuvos sunkiųjų, žemaitukų, vietinių ar kt.).

10. Jeigu nežinomi ir motina, ir tėvas, veislė nurodoma „mišrūnas“, o kraujo dalis priskiriama 100 proc. „nežinomai“ (X) veislei.

11. Jeigu žinomas tik tėvas, o motina nežinoma, veislė nurodoma „mišrūnas“, o kraujo dalis priskiriama 50 proc. „nežinomai“ (X) veislei.

12. Iš kitų ES šalių įvežęs genetinės medžiagos produktų asmuo privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas grynaveislių veislinių arklinių šeimos gyvūnų veisimo organizacijai pateikti dokumentus (kilmės pažymėjimus ir kt.).

13. Iš kitų šalių įvežtiems arklinių šeimos gyvūnams priskiriamas toks veislės pavadinimas, koks yra nurodytas jų lydimočiuose dokumentuose, kuriuose pateikiama kilmės informacija, suteikiant ūkinių gyvūnų veislių klasifikatoriuje numatytą veislės kodą. Jeigu kilmės pažymėjime nurodytos veislės kraujo dalys, jos įvedamas į ŪGR.

14. Jeigu iš kitų šalių įvežtų arklinių šeimos gyvūnų lydimočiuose dokumentuose, kuriuose pateikiama kilmės informacija, nenurodytos veislės kraujo dalys, bet yra nurodyta jų kilmė (tėvai ir / ar protėviai) su veislėmis, kraujo dalys apskaičiuojamos iš tos informacijos.

III SKYRIUS DUOMENŲ ĮVEDIMAS IR TAISYMAS

15. Asmenys, nesutinkantys su apskaičiuotomis arklinių šeimos gyvūno veislės kraujo dalimis, kreipiasi į Centrą raštu, el. paštu ar kitomis ryšio priemonėmis, nurodydami skundo objektą (arklinių šeimos gyvūno, su kurio apskaičiuotomis kraujo dalimis nesutinka, individualų numerį, laikojo vardą, pavardę / pavadinimą) ir motyvus (kurie, asmens nuomone, Aprašo reikalavimai

nustatant kraujo laipsnį ar veislės pavadinimą buvo pažeisti). Centras, per ne ilgesnį kaip 10 d. d. terminą nuo kreipimosi dienos, informuoja pareiškėją apie priimtus sprendimus ir sprendimo motyvus. Asmenys, nesutinkantys su Centro sprendimu, raštu ar elektroniniu paštu gali pateikti skundą dėl Centro sprendimo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) direktoriaus įsakymu sudarytai Arklinių šeimos gyvūnų kraujo dalių nustatymo komisijai (toliau – Komisija). Į Komisijos posėdžius stebėtojų teisėmis gali būti kviečiami kitų institucijų ir (arba) organizacijų, taip pat veisimo organizacijų atstovai ir (arba) nepriklausomi ekspertai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

16. Komisija, per ne ilgesnį kaip 20 d. d. terminą nuo skundo gavimo dienos, įvertinusi skundo pagrįstumą ir nustačiusi, kad skaičiuojant kraujo dalis nebuvo laikomasi Aprašo reikalavimų, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą. Galutinę išvadą per 10 d. d. nuo Komisijos sprendimo gavimo dienos suformuoja VMVT direktorius ir pateikia ją Centrai kopiją – skundą pateikusiam asmeniui ir arklinių šeimos gyvūno laikytojui. Jei VMVT direktoriaus išvadoje nurodyta, kad pareiškėjo skundas pagrįstas, Centras per 5 d. d. ištaiso duomenis, dėl kurių priimta išvada. VMVT direktoriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

IV SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

17. Asmenys, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-507](#), 2020-07-07, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15126

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-92](#), 2014-02-10, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01417

Dėl Žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. 3D-14 „Dėl Galvijų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-507](#), 2020-07-07, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15126

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. 3D-14 „Dėl Galvijų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-802](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-15, i. k. 2021-25856

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. 3D-14 „Dėl Ūkinių gyvūnų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašų patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-174](#), 2023-03-22, paskelbta TAR 2023-03-22, i. k. 2023-05026

Dėl žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. 3D-14 „Dėl ūkinių gyvūnų veislių nustatymo pagal kraujo laipsnį tvarkos aprašų patvirtinimo“ pakeitimo